

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Att: Postmottak@bld.dep.no

Deres ref.
16/2687-

Vår ref.
16/2643-11 667/SYKO

Dato:
Oslo, 05.12.2016

Høring - "Effektivisering av håndhevingen på diskrimineringsområdet" - Forslag til endringer i håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til ovennevnte sak, og vil med dette gi våre merknader til forslaget.

LO vil påpeke at det er satt en svært kort høringsfrist. Dette er en sak av stor betydning for likestillings- og diskrimineringsvernet.

LOs primære standpunkt, er at vi ønsker et eget Likestillingsombud og et Diskrimineringsombud. Likestilling er noe annet enn beskyttelse av minoritetsgrupper mot diskriminering. To ombud ville vært en styrke, både i arbeidet for å fremme likestilling, og arbeidet for å bekjempe diskriminering.

Om forslagene i høringsnotatet vil vi framheve følgende punkter:

1. Lovhåndhevingsoppgavene skilles ut fra LDO

Vi mener formålet med eventuelle endringer i håndhevings- og virkemiddelapparatet må være å styrke pådriverarbeidet og gi et bedre og mer effektivt diskrimineringsvern. Spørsmålet om samling eller splitting av lovhåndhever- og pådriverfunksjonene har vært vurdert flere ganger. Da Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) evaluerte ombudet i 2009, konkluderte de med at ombudets kombinerte ansvar for håndhevings og pådriverarbeid bidrar til et bedre diskrimineringsvern. Skjeieutvalget (NOU 2011:18) konkluderte med at gjeldende organisering burde videreføres.

Vi ser i utgangspunktet ikke at en oppsplitting vil gi et bedre virkemiddel- og håndhevingsapparat. Vi er bekymret for at ombudet som kompetansemiljø vil svekkes, og at antallet stillinger som foreslås overført til den nye nemnda, vil gå på bekostning av ombudets arbeid med rettighetsveiledning og pådriverarbeid.

På den positive siden, vil LO framheve forslag om at ombudet fortsatt skal drive med rettighetsveiledning, at ombudets pådriverrolle videreføres uforandret og at ombudet fortsatt skal gi veiledning i arbeidsgivers aktivitetsplikt.

En absolutt forutsetning for en omorganisering av håndhevings- og virkemiddelapparatet, må være at ombudets mulighet til å utøve gjenstående veiledning og pådriverarbeid, ikke blir svekket. Om nødvendig, må dette sikres gjennom økte ressurser.

2. Et nytt håndhevingsapparat – som kan tilkjenne oppreisning

LO støtter forslag om at den "nye" nemnda skal få myndighet til å fastsette oppreisning i saker innenfor arbeidslivet. Det er positivt at dette nå blir foreslått.

LO mener videre det er positivt at nemnda skal kunne tilkjenne erstatning for økonomisk tap i enkle saksforhold både utenfor og innenfor arbeidslivet. Det er også positivt at departementet foreslår at en klage til nemnda skal avbryte foreldelsesfristen.

LO er sterkt uenig i forslaget om å innføre et klagegebyr. Det er i dag et begrenset antall saker som behandles i ombud og nemnd. (LDO mottok i 2015 181 klagesaker) Det ser ut som terskelen for klage en sak inn til nemnda, allerede er høy. Nemnda skal være et lavterskeltilbud. LO kan ikke se noen grunn til å innføre et gebyr for å klage saker inn.

3. Arbeidslivet holdes utenfor

Når det foreslås at nemnda skal få økt sine fullmakter, herunder kunne gi oppreisning innenfor arbeidslivet, og erstatning i enkle saksforhold, er det enda viktigere enn før, at partene i arbeidslivet er representert i nemnda i saker som gjelder arbeidslivet. Vi viser til at samtlige hovedorganisasjoner i arbeidslivet har stilt seg bak dette kravet, og kommunisert det muntlig og i brev til departementet en rekke ganger. LO mener det er helt uforståelig med tanke på den norske samarbeidsmodellen og den nye nemndas legitimitet, at departementet avviser dette. LO reagerer også på at arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner omtales som "interessegrupper" i høringsnotatet.

4. Saker om seksuell trakassering

Høringen drøfter om den nye nemnda skal kunne behandle saker om seksuell trakassering, men konkluderer med å videreføre dagens ordning om at saker om seksuell trakassering må bringes inn for domstolen.

LO viser til at seksuell trakassering er et betydelig problem også i arbeidslivet. Basert på tall fra STAMIs arbeidsmiljøundersøkelse, vet vi at dette særlig rammer unge kvinner i serviceyrker og i helsevesenet. En pågående studie finansiert av LO, viser at hver femte ansatt i hotell- og restaurantbransjen har opplevd seksuell trakassering på jobb.

LO ser at enkelte av sakene om seksuell trakassering vil kunne rammes av bestemmelser i straffeloven, og at det er et argument mot å behandle disse sakene i nemnda. Men LO mener

likevel at ombudet bør kunne drive veiledning og gi bistand i saker om seksuell trakassering. LO ber departementet vurdere dette i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Trude Tinnlund
(sign.)

Stein Reegård
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.